

Uusi vakuutusyriytysten elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi – näkökulmia IRRD:stä

Aktuaaritoiminnan Kehittämissäätiön syysseminaari
17.11.2025

Tuija Hartikainen

RAHOITUSVAKAUSVIRASTO
VERKET FÖR FINANSIELL STABILITET
FINANCIAL STABILITY AUTHORITY

Säätelyn aikataulu

- Direktiivi (EU) 2025/1 vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehysten luomisesta tuli voimaan 28.1.2025 (jatkossa "IRRD")
 - Osaksi kansallista säätelyä viimeistään 29.1.2027
 - Sovelletaan 30.1.2027 alkaen
- Kansallista täytäntöönpanoa valmisteleva työryhmä asetettiin 24.2.2025
 - Työryhmän toimikausi 3.3.2025 – 28.2.2026
 - Työryhmä laatii mietinnön hallituksen esityksen muotoon
 - STM ratkaisee mahdollisen jatkoajan tarpeen
- Eduskuntakäsittelyn ennakoidaan toteutuvan syksyn 2026 aikana
- Hyvä syy olettaa, että EU:n indikoima voimaantuloaikataulu toteutuu

Kriisinratkaisutavoitteet (IRRD art. 18)

- a. Vakuutuksenottajien, edunsaajien ja korvauksenhakijoiden yhteisten etujen suojaaminen
- b. Rahoitusvakauden ylläpitäminen erityisesti estämällä häiriöiden leviäminen ja ylläpitämällä markkinakuria
- c. Kriittisten toimintojen jatkuvuuden ylläpitäminen
- d. Julkisten varojen suojaaminen huolehtimalla siitä, että poikkeukselliseen julkiseen rahoitukseen tukeutuminen on mahdollisimman vähäistä
- Kaikki tavoitteet ovat yhtä merkittäviä ja niiden välinen tasapaino tulee tilannekohtaisesti varmistaa
- Huom, BRRD art 31/KRL 1:6 §: kriittiset toiminnot, rahoitusmarkkinoiden vakaus, julkisten varojen turvaaminen, tallettajien suoja (+ lisäsääntelyä talletussuojasta)

Varautumisen keinot

1. Ennakoivan elvytyksen suunnitelmat (IRRD art. 5)
 - Sovellettava min 60% sekä vahinko- että henkivakuutusmarkkinoista
 - Säännökset Vakuutusyhtiölakiin
2. Kriisinratkaisusuunnitelmat (IRRD art. 9)
 - Sovellettava min 40% sekä vahinko- että henkivakuutusmarkkinoista
 - Säännökset Lakiin vakuutusyhtiöiden kriisinratkaisusta ("VKRL")
 - Kriisinratkaisuviranomainen laatii
 - Ryhmätason kr-viranomainen laatii ryhmälle (käytännössä kollegio avustaa)
3. Purkamismahdollisuuksien arviointi (IRRD art. 14)
 - Käytännössä toteutettavissa yhtiöihin, joille tehdään kriisinratkaisusuunnitelma
4. Valtuus puuttua purkamisen esteisiin tai niiden poisto (IRRD art. 15, 16)
5. Viranomaisyhteistyö & yhteiset päätökset (IRRD art. 17)

Pohdintoja suunnittelun kattavuudesta

- Markkinaosuuksiin liittyvä sääntely:
 - Suunnittelua sovellettava IRRD:n perusteella vähintään 60% tai 40% sekä henkivakuutusmarkkinoista että vahinkovakuutusmarkkinoista
 - Kriisinratkaisutilanteessa toimenpiteitä arvioidaan myös kilpailulainsäädännön kriteerein (markkina-asema relevanteilla tuote- & maantieteellisillä markkinoilla)
- Kriittisten toimintojen vaikutus:
 - Kriisinratkaisussa turvattava näiden toimintojen jatkuvuus (ml. kr-suunnittelu)
 - IRRD Art 2(1)(25) määritelmä:
 - Kolmansille osapuolille suoritettua toimintaa tai tarjottuja palveluita/toimintoja, joita EI voida KORVATA kohtuullisessa ajassa tai kohtuullisin kustannuksin ja joiden päättymisen vakuutusyhtiön kyvyttömyyden vuoksi todennäköisesti vaikuttaisi merkittävästi yhden/useamman jäsenvaltion rahoitusjärjestelmään tai reaalitalouteen, ml. vakuudenottajille ja edunsaajille aiheutuviin seurauksiin
 - Mitkä toiminnot ovat kriittisiä ja tulee huomioida kr-suunnittelussa?

Pohdintoja julkisten varojen suojaamisesta

- IRRD: Tarkoittaa siis sitä, että poikkeukselliseen julkiseen rahoitukseen turvautuminen on mahdollisimman vähäistä
- Kriisinratkaisukehikon tarkoituksena on, ettei julkista rahoitusta käytetä
 - Pankkien kriisinratkaisussa mahdollista tietyin edellytyksin saada rahoitusta pankkien rahoittamasta Single Resolution Fund'sta, jota hallinnoi pankkiunionin Single Resolution Board
- Kriisinratkaisutilanteessa nopeaa rahoitusta kuitenkin tarvitaan
 - 1. kr-menettelyvaiheen toimenpiteiden kulujen kattamiseen
 - mm. arvonmääritys, lainopilliset palvelut, toimintaolosuhteet
 - 2. kr-määräysten täytäntöönpanon kustannuksiin lyhyellä aikavälillä
 - tappioiden kattaminen ja tilanteeseen sovellettavat kriisinratkaisuvälineet

Pohdintoja vastuunkantamisesta

- Kriisinratkaisusäätelyllä pyritään turvaamaan ”yhteisiä etuja” ja rajoittamaan vahinkojen ja maksuvelvollisuuksien leviämistä osapuolille, jotka eivät ole osallisia vahingon syntymisessä (IRRD art. 22)
 - Kuinka nykyiset (ex-post) takuujärjestelmät käytännössä rahoitetaan?
 - Lainarahalla,
 - Vakuutusyhtiöt realisoivat sijoituksiaan,
 - Vakuutusyhtiön nostavat vakuutusmaksuja
- Omistajavastuu ennen kriisinratkaisuvälineiden käyttöä (IRRD art. 22)
 - Eli tappioista vastaavat ensin kriisinratkaisun kohteena olevan yhtiön omistajat
 - Yhtiön velkojat vastaavat tappioista omistajien jälkeen
 - Noudatetaan konkurssien etusijajärjestystä ja ns. No-Creditor-Worse-Off -mallia
 - Sama idea kuin BRRD art 34/KRL 4:6 §

Yksityisten ratkaisujen ensisijaisuus

- Yksityisten ratkaisujen hakeminen on ensisijaista, mahdollisimman hyvissä ajoin ennen kriisinratkaisun edellytysten täyttymistä. Kriisinratkaisun edellytykset ovat:
 - Vakuutusyhtiö on lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuu;
 - Ei ole kohtuullista odottaa, että jokin **vaihtoehtoinen yksityisen sektorin toimenpide tai valvontatoimi** (ml. ennaltaehkäisevät tai korjaavat toimenpiteet) estäisivät kohtuullisessa ajassa yhtiön kaatumisen;
 - Kriisinratkaisutoimi on yleisen edun kannalta välttämätön.
- Yleinen etu (IRRD art. 19(5))
 - Kriisinratkaisutoimi on tarpeen yhden tai useamman kriisinratkaisutavoitteen saavuttamiseksi ja se on oikeassa suhteessa tavoitteeseen ja jos likvidoimalla yhtiö tavallisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä ei saavuteta ko. tavoitteita samassa laajuudessa.
- BRRD art 27/KRL 3:7 § - RVV voi antaa laitokselle määräyksen etsiä yksityinen ratkaisuvaihtoehto esim. toteuttamalla yritysjärjestelyn.

**Kiitos.
Tack.
Thank you.**

